

*„Kto dla siebie pracuje, ten siły utraci.
Ręk jego, jego ramion znikoma jest praca (...)
Kto dla braci pracuje, ma moc za miliony,
Rośnie w siłę, jak olbrzym o ziemię rzucony (...).”*

Maria Konopnicka

***Program wychowawczo - profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej
w Słodkowie Trzecim
na rok 2023/2024***

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie.....	str. 3
II.	Podstawa prawna programu wychowawczego.....	str. 3
III.	Misja szkoły.....	str. 4
IV.	Wizja szkoły.....	str. 5
V.	Model absolwenta.....	str. 5
VI.	Cele kształcenia ogólnego, umiejętności i postawy realizowane w szkole zgodnie z podstawą programową	str. 5
VII.	Diagnoza	str. 7
VIII.	Zadania pracy wychowawczej szkoły	str. 8
IX.	Struktura oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych	str. 9
X.	Współpraca w realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego..	str.12
XI.	Normy zachowania obowiązujące uczniów	str.13
XII.	Imprezy i uroczystości szkolne.....	str.14
XIII.	Tradycje i obrzędowość szkolna związana z symbolami szkoły	str. 15
XIV.	Treści i zadania wychowawczo – profilaktyczne.....	str. 17
XV.	Ewaluacja programu	str. 36

I. Wprowadzenie:

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły został opracowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów wychowawczych, profilaktycznych i środowiskowych, występujących w społeczności szkolnej, oczekiwań rodziców oraz nauczycieli. Jest oparty na misji i wizji szkoły.

Program zawiera działania, które w systemowy sposób angażują wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne (kadrę pedagogiczną, pracowników niepedagogicznych szkoły). Jego cel stanowi wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które są wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Jest dostosowany do warunków nauki stacjonarnej oraz zdalnej.

Wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju angażujący dwie osoby: wychowawcę (np. rodzica, nauczyciela, duszpasterza, sąsiada, starszego kolegę/koleżankę) oraz wychowanka (dziecko/nastolatka); pozostające w osobowej relacji (których spotkanie oparte jest na poszanowaniu godności osobowej zarówno wychowawcy, jak i wychowanka); współdziałające w osiąganiu celów wychowawczych tj. pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej – w tym m.in. emocjonalnej i intelektualnej – społecznej i duchowej.

Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną – jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka; dzielące się odpowiedzialnością: wychowawca odpowiada za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z istniejących warunków w celu realizacji zadań rozwojowych.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła powinna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. Szkoła oraz poszczególni nauczyciele są zobowiązani do podejmowania działań mających na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, dostosowanie do jego potrzeb i możliwości. Treści programu zgodne są ze Statutem Szkoły.

II. Podstawa prawna programu wychowawczego:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02.04.1997r. z późniejszymi zmianami
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10.12.1948r.
3. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20.11.1989 r.

4. Ustawa z dnia 26.01.1982r. - Karta Nauczyciela z późniejszymi zmianami
5. Ustawa z dnia 7.09.1991r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami
6. Ustawa z 14.12.2016r. Prawo Oświatowe z późniejszymi zmianami
7. Ustawa z 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z późniejszymi zmianami
8. Ustawa z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii z późniejszymi zmianami
9. Ustawa z dnia 9.11.1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z późniejszymi zmianami
10. Ustawa z dnia 19.08.1994r. o ochronie zdrowia psychicznego z późniejszymi zmianami
11. Ustawa z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z późniejszymi zmianami
12. Rozporządzenie MEiN z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.
13. Rozporządzenie MEN z dnia 03 kwietnia 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z późniejszymi zmianami
14. Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
15. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
16. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z późniejszymi zmianami
17. Zalecenia Rady Europejskiej z dnia 22 maja 2018r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie
18. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023
19. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19
20. Statut Szkoły

III. Misja szkoły:

Chcemy być szkołą, która kształcić będzie uczniów na miarę XXI wieku, radzących sobie w zmieniającym się współczesnym świecie oraz stawiających czoła coraz bardziej wymagającej rzeczywistości. Będziemy postępować tak, by w sposób najbardziej efektywny i wydajny umożliwić młodym ludziom wszechstronny rozwój.

IV. Wizja szkoły:

Pragniemy, aby nasza szkoła była postrzegana w środowisku lokalnym jako instytucja dobra, przyjazna i życzliwa uczniom, zapewniająca im wszechstronny rozwój. Szkoła dostosowana do zmian cywilizacyjnych, która w nowoczesny sposób przygotowuje dzieci i młodzież do wyzwań, jakie stawia dorosłość. Szkoła, która kształtuje postawy patriotyczne, prozdrowotne, ekologiczne, realizuje edukację informatyczną oraz językową, skutecznie przeciwdziała patologiom społecznym, oferuje uczniowi atrakcyjne metody nauki, rozwija jego zainteresowania oraz zachęca go do przyjmowania aktywnych i twórczych postaw. Rozwija wrażliwość na potrzeby innych ludzi oraz angażuje do czynnej, dobrowolnej i bezinteresownej pomocy innym podczas działań podejmowanych w ramach wolontariatu.

Wizją naszej szkoły jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego, twórczego, wrażliwego, otwartego na potrzeby drugiego człowieka, mającego poczucie więzi ze swoją miejscowością, regionem, ze swoją ojczyzną, człowieka prawego i tolerancyjnego. Chcemy, by uczeń był dojrzały na miarę fazy rozwojowej, w której się znajduje.

V. Model absolwenta:

Dążymy do tego, by nasz absolwent był osobą:

- odpowiedzialną, uczciwą, wiarygodną,
- szanującą innych, oddziałującą na innych pozytywnie, wrażliwą na potrzeby innych,
- kulturalną, ciekawą świata, wytrwałą w dążeniu do celu,
- twórczą, kreatywną, zdolną do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią,
- zaradną, przedsiębiorczą, gotową do podejmowania inicjatyw,
- samodzielną, zdolną do twórczego myślenia i działania, promującą zdrowy styl życia,
- umiejącą skutecznie komunikować się z innymi, współdziałać w zespole,
- zdolną do poszukiwania nowych rozwiązań, dyskusowania na interesujące tematy, wymieniać się własnymi doświadczeniami z innymi,
- umiejącą się uczyć i korzystać z różnych źródeł wiedzy, wykorzystującą najnowsze techniki multimedialne,
- sprawnie komunikującą się w języku polskim i obcym,
- potrafiącą sobie radzić w różnych sytuacjach codziennych,
- wierzącą we własne siły, akceptującą siebie i innych,
- wyposażoną w wiedzę i umiejętności dostosowane do swoich możliwości,
- gotową do uczestnictwa w kulturze,
- szanującą i kultywującą tradycje szkolne i narodowe oraz szanującą inną kulturę i tradycje
- mającą świadomość własnych korzeni, związaną z regionem, otwartą na europejskie i światowe wartości kultury,
- wykazującą postawę obywatelską,
- dostrzegającą piękno świata, szanującą przyrodę.

VI. Cele kształcenia ogólnego, umiejętności i postawy realizowane w szkole zgodnie z podstawą programową:

Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia.

Zgodnie z podstawą programową celem kształcenia ogólnego w szkole podstawowej jest:

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców

postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele).

2. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
3. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.
4. Rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
5. Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania.
6. Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.
7. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
8. Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.
9. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
10. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej.
11. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość.
12. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.
13. Ukierunkowanie ucznia ku wartościom.

Najważniejsze kompetencje rozwijane w ramach kształcenia to:

1. Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.
2. Kompetencje w zakresie wielojęzyczności.
3. Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii.
4. Kompetencje cyfrowe.
5. Kompetencje osobiste, społeczne w zakresie uczenia się.
6. Kompetencje obywatelskie.
7. Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości.
8. Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Zadaniem szkoły jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wychowanie ukierunkowane na wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia, a wartości skłaniają człowieka do podejmowania odpowiednich wyborów czy decyzji. W realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoła podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi. Ważnymi zagadnieniami poruszonymi podczas pracy wychowawczej są istotne problemy społeczne – zdrowotne, prawne, finansowe, klimatyczne i ochrona środowiska.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.

2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

VII. Diagnoza

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb sytuacji dydaktyczno-wychowawczej, z użyciem narzędzi:

- rozmów indywidualnych, ankiet i wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami, pracownikami szkoły,
- bieżących obserwacji zachowań uczniów podczas zajęć edukacyjnych, przerw, zajęć dodatkowych, a także na wycieczkach oraz imprezach pozaszkolnych,
- analizy sukcesów i niepowodzeń szkolnych dokonywanej systematycznie podczas roku szkolnego,
- analizy dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczej, którą stanowią: dzienniki lekcyjne, dokumentacja pedagoga, notatki służbowe, protokoły zebrania z rodzicami,
- informacji uzyskanych od pracowników instytucji współpracujących ze szkołą, badań ankietowych środowiska szkolnego uczniów.

Czynniki ryzyka naszej szkoły to:

- spędzanie większości wolnego czasu na korzystaniu z telefonu komórkowego oraz komputera;
- pojawiające się zachowania agresywne u niektórych uczniów - konflikty słowne w relacjach uczeń – uczeń oraz agresja fizyczna (popychanie, szturchanie, bicie);
- pierwsze próby zażywania środków psychoaktywnych przez uczniów (alkohol, papierosy);
- nałogi w niektórych rodzinach, związane z paleniem papierosów i piciem alkoholu.

Czynnikami chroniącymi są:

- duże poczucie bezpieczeństwa na terenie szkoły;
- spędzanie wolnego czasu na spotykaniach z kolegami lub znajomymi (duże znaczenie grupy rówieśniczej);
- pozytywne nastawienie do szkoły oraz zadowolenie uczniów z uczestnictwa w zajęciach;
- zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców;
- pozytywny klimat szkoły; dobra atmosfera w klasie; poczucie bycia akceptowanym; poczucie przynależności do grupy;
- wsparcie rodziców, nauczycieli, głównie wychowawców, relacje oparte na zaufaniu;
- duża oferta zajęć pozalekcyjnych oraz wysokie zainteresowanie uczniów udziałem w tych zajęciach.

Analiza informacji dotyczącej sytuacji wychowawczej w szkole pozwoliła wyodrębnić mocne i słabe strony:

Mocne strony:

- wysokie poczucie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły,
- realizacja ciekawych programów wychowawczych i profilaktycznych,
- duża efektywność działań profilaktycznych, wspierających rozwój uczniów,
- właściwe warunki do prawidłowego rozwoju wszystkich dzieci uwzględniając ich możliwości – realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach,
- bardzo dobrze wykształcona kadra,
- zintegrowane zespoły klasowe,
- dobra baza dydaktyczna, w tym odnowione sale lekcyjne, świetlica, biblioteka, sala gimnastyczna, sala komputerowa, gabinet pielęgniarstwa, specjalistów, a także place zabaw oraz stołówka z kuchnią,
- możliwość korzystania z wielu wycieczek edukacyjnych,
- duży wybór zajęć pozalekcyjnych,
- dobra współpraca z rodzicami.

Słabe strony:

- małe zainteresowanie uczniów i rodziców tematyką związaną z preorientacją i doradztwem zawodowym,
- problemy z zachowaniami niektórych uczniów, agresja i przemoc,
- obniżająca się motywacja starszych uczniów do nauki.

VIII. Zadania wychowawcze szkoły:

1. Wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.
2. Zapewnienia bezpiecznych i higienicznych, warunków nauki, wychowania i opieki, w szczególności opieki nad osobami niepełnosprawnymi.
3. Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.
4. Ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki.
5. Rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych uczniów.
6. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.

7. Przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.
8. Dbanie o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka.
9. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowania ekologią.
10. Rozwijanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie, w tym w środowiskach wirtualnych.
11. Rozpowszechnianie poezji i prozy Marii Konopnickiej wśród dzieci, rodziców, nauczycieli i społeczności lokalnej.
12. Przywrócenie utworom Marii Konopnickiej dawnego statusu wśród literatury dziecięcej jako inspiracji dla wielu działań dydaktyczno-wychowawczych pozwalających na wszechstronny rozwój dziecka.

IX. Struktura oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych:

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli, umożliwiać udział w kursach pedagogicznych,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły zarówno uczniów jak i pracownikom szkoły,
- inspirowuje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, wpajają uczniom życiową użyteczność zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie,

- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek, wyjść itp.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów, również tych niedostosowanych społecznie,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- przekazują wiedzę i umiejętności uczniom i rodzicom na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami (alkoholizmem, nikotynizmem, narkomanią, lekomanią),
- kształtują umiejętność pracy w zespole, uczą demokratycznego podejmowania decyzji, elastyczności w zachowaniu,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i profilaktycznej oraz opracowują wnioski do dalszej pracy,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Pedagog szkolny, psycholog:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły,

- prowadzi badania przesiewowe i obserwacje funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku wychowania i nauczania,
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu przedszkola, szkoły,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym działania mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem przez uczniów i wychowanków środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- prowadzi z uczniami, wychowankami, rodzicami i nauczycielami działania z zakresu edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne form pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w: rekomendowaniu dyrektorowi szkoły działań do realizacji w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami; prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły; rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów; określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
- współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w: rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły lub placówki; udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej

pracy z uczniem; dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych; doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;

- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami;
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki w zakresie ww. zadań.

Rada Rodziców:

- współtworzy program wychowawczo - profilaktyczny oraz koncepcję pracy szkoły,
- uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły,
- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku,
- pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły,
- organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomagania realizacji celów i zadań szkoły (według regulaminu RR).

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dykcji i grona pedagogicznego,
- inicjuje działania dotyczące życia uczniów,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, proponują im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- mają prawo do poznania zadań i zamierzeń dydaktyczno-wychowawczych w danej klasie i szkole,
- rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

X. Współpraca w realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego:

W realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoła współpracuje z:

1. Rodzicami:

Szkoła, dostrzegając rolę rodziców jako najważniejszych uczestników procesu wychowawczego, podejmuje działania, włącza ich do ścisłego współdziałania w sprawach wychowania i kształcenia swoich dzieci, angażowania w życie klasy i szkoły, przekazywania

rzetelnej informacji i wspólnego podejmowania decyzji. Rodzice deklarują chęć współdziałania z nauczycielami w trosce o rozwój psychofizyczny swoich dzieci. Współpraca wychowawcza przybiera następujące formy:

- a) spotkania wychowawców, specjalistów z rodzicami.
- b) konsultacje, i zebrania z rodzicami.
- c) integracja rodziców ze środowiskiem szkolnym.
- d) organizowanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej, finansowej i materialnej dla potrzebujących rodzin.

2. **Instytucjami i organizacjami** wspierającymi rozwój uczniów: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kraśniku, Gmina Kraśnik, GOPS, Parafia Stróża, Biblioteka Gminna w Stróży, Miejska Biblioteka w Kraśniku, MEN, Kuratorium Lublin, Starostwo Kraśnik, inne organizacje, wydawnictwa, firmy i stowarzyszenia.

XI. Normy zachowania obowiązujące uczniów:

Uczniowie:

1. Wywiązują się z obowiązków ucznia:
 - punktualnie przychodzą na lekcje, nie opuszczają lekcji bez ważnego powodu,
 - przynoszą na zajęcia szkolne książki, zeszyty, przybory,
 - systematycznie odrabiają prace domowe,
 - rozwijają własne zainteresowania uczestnicząc w zajęciach pozalekcyjnych,
 - aktywnie uczestniczą w życiu klasy i szkoły, przejawiają w tym względzie własną inicjatywę,
 - noszą odpowiedni strój szkolny,
 - są ambitni i wytrwale dążą do osiągnięcia sukcesów,
 - w ciągu tygodnia usprawiedliwiają nieobecności według zapisu w statucie szkoły.
2. Postępują zgodnie z dobrem społeczności szkolnej:
 - w codziennym życiu szkolnym wykazują się uczciwością,
 - zawsze reagują na dostrzeżone przejawy zła,
 - szanują godność osobistą własną i innych osób,
 - swoją postawą podkreślają szacunek dla pracy swojej i innych, a także dla mienia publicznego i własności prywatnej,
 - chętnie i bezinteresownie pomagają kolegom zarówno w nauce, jak i w innych sprawach życiowych,
 - wykazują dużą aktywność w działaniach na rzecz zespołu w szkole lub poza nią.
3. Dbają o honor i tradycje szkoły:
 - znają i potrafią zaśpiewać hymn szkoły i hymn państwowy,
 - posiadają wiadomości związane z patronką szkoły,
 - kultywują ważne dla szkoły uroczystości,
 - na uroczystości szkolne przychodzą w strojach odświętnych, kulturalnie zachowują się podczas szkolnych imprez i uroczystości,
 - szanują symbole narodowe, szkolne i religijne,
 - godnie reprezentują szkołę na zewnątrz (wolontariat, konkursy, zawody sportowe, święta państwowe itp.),
4. Dbają o piękno mowy ojczystej:
 - prezentują wysoką kulturę słowa na lekcji oraz w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami, nie używają wulgarnych słów w szkole i poza nią,
 - stosują odpowiedni ton wypowiedzi.
5. Dbają o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób:

- podczas lekcji i przerw uczniowie są wrażliwi na potrzeby innych,
 - reagują i zapobiegają wszelkim przejawom przemocy wśród społeczności uczniowskiej,
 - podczas przerw i zajęć szkolnych nie opuszczają terenu szkoły,
 - w czasie wszelkich wycieczek stosują się do wszystkich poleceń opiekuna danej grupy,
 - przestrzegają zakazu palenia tytoniu, spożywania alkoholu i środków odurzających, nie rozprowadzają ich wśród rówieśników,
 - właściwie reagują w sytuacjach konfliktowych, łagodzą napięcia w klasie,
 - stosują się do zasad regulaminów określonych pracowni.
6. Godnie, kulturalnie zachowują się w szkole i poza nią:
- posiadają wysoką kulturę osobistą,
 - przestrzegają norm społecznych,
 - właściwie wyrażają swoje uczucia i emocje wobec rówieśników i dorosłych,
 - nie wchodzi w konflikty z kolegami, nauczycielami; nie rozwiązują w sposób siłowy konfliktów z rówieśnikami,
 - właściwie zachowują się podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz przerw.
7. Okazują szacunek innym osobom:
- w kulturalny sposób zwracają się do nauczycieli, innych pracowników szkoły oraz osób starszych zarówno w szkole jak i poza nią,
 - respektują polecenia pracowników szkoły,
 - pomagają pokrzywdzonym, słabszym, potrzebującym,
 - tolerują odmienność światopoglądów, odmienność religijną, narodowościową i kulturową.

Przyjęte normy są podstawą do wystawienia oceny z zachowania (szczegółowy zapis znajduje się w kryteriach zawartych w statucie szkoły).

Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w statucie szkoły.

XII. Uroczystości i imprezy szkolne:

Uroczystości:

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- Dzień Edukacji Narodowej
- Ślubowanie uczniów klasy I i przedszkolaków
- Święto Niepodległości
- Święto uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Święto Flagi
- Dzień Patrona Szkoły
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego.

Imprezy:

- Sprzątanie Świata
- Andrzejki
- Jasełka
- Spotkanie wigilijne
- Zabawa karnawałowa
- Dzień Babci i Dziadka
- Pierwszy Dzień Wiosny/ Dzień Samorządności
- Dzień Ziemi

- Dzień Książki, Prasy, Kultury, pasowanie na czytelnika
- Dzień Matki
- Dzień Dziecka

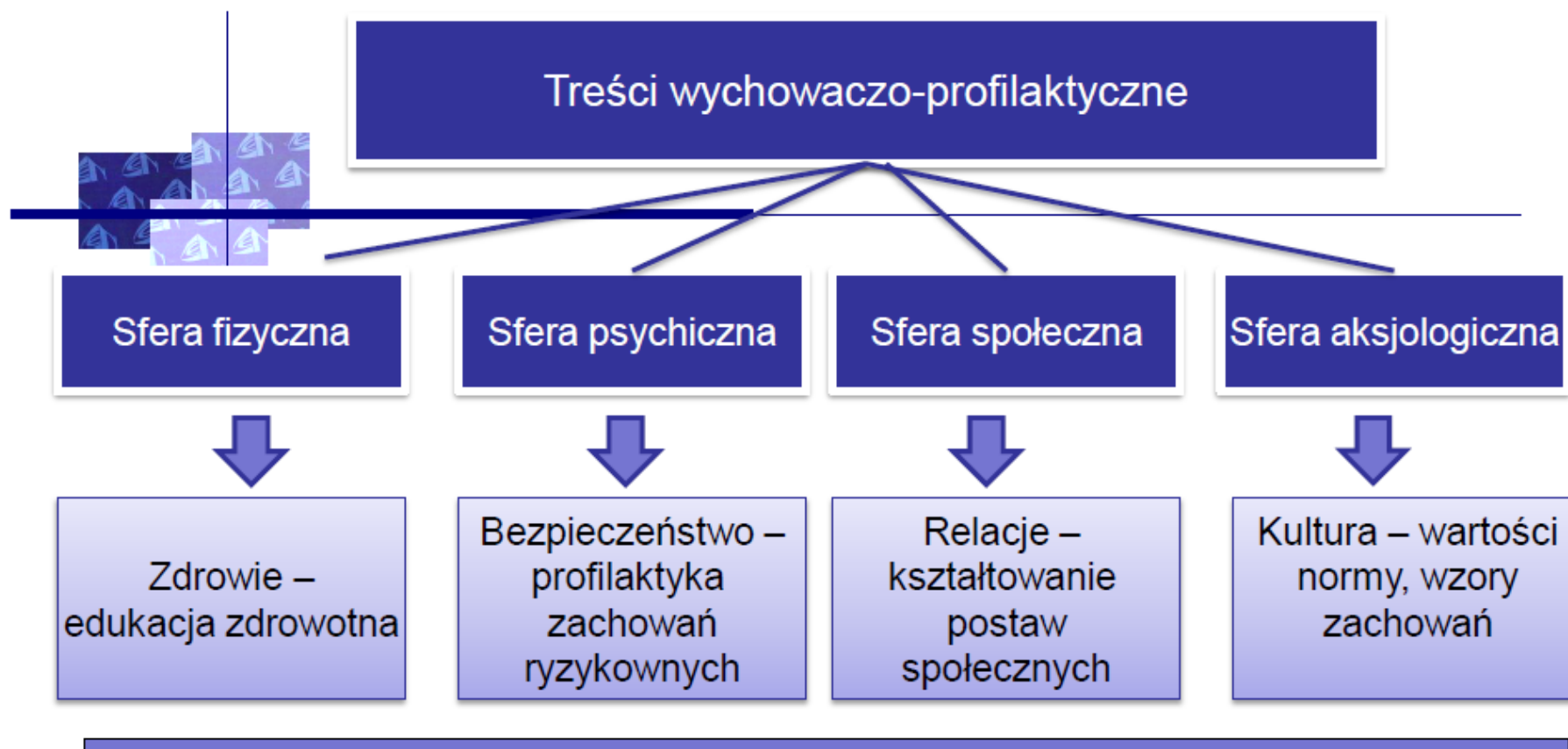
Harmonogram uroczystości i imprez szkolnych na dany rok szkolny znajduje się w Planie Pracy Szkoły na dany rok szkolny.

XIII. Tradycje i obrzędowość szkolna związana z symbolami szkoły:

- 1) Patron
 - a) program pracy wychowawczej wokół Patronki –Marii Konopnickiej, stanowi okazję do zetknięcia się z tradycją, obrzędowością i ceremoniałem szkolnym, wyznacza kierunki działań wychowawczych. Ponadto jest okazją do kształtowania postaw i uczuć patriotycznych oraz szacunku dla symboli narodowych,
 - b) kierunki pracy wychowawczej w oparciu o ponadczasowe wartości nauk Marii Konopnickiej stanowi okazję do kształtowania postaw, dostrzegania piękna świata i przyrody oraz miłości do ojczyzny,
 - c) wzorzec osobowy patronki wyznacza wizję absolwenta i misję szkoły,
 - d) praca wychowawcza rozpisana na tematy, dostosowana do wieku uczniów będzie zmierzała do poszanowania godności narodowej i tradycji, budzenia patriotyzmu, przeciwstawiania się niesprawiedliwości, wrażliwości na krzywdę oraz podziwu dla piękna przyrody i dbałości o nią,
 - e) wartością naczelną przyjętą przez szkołę jest praca dla innych.
- 2) Hymnem szkoły obrano „Rotę”- pieśń, do której słowa napisała Maria Konopnicka.
- 3) Sztandar - uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i samej celebracji sztandaru:
 - a) sztandar szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski-Narodu-Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe otoczenie;
 - b) uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi, a przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji, właściwych postaw jego poszanowania;
 - c) sztandar jest przechowywany na terenie szkoły w zamkniętej gablocie. W tej samej gablocie znajdują się insygnia pocztu sztandarowego;
 - d) poczet sztandarowy powinien być wytypowany z uczniów wyróżniających się w nauce o nienagannej postawie i wzorowym zachowaniu w następującym składzie: chorąży (sztandarowy) i asystujący;
 - e) kandydatury składu pocztu sztandarowego są przedstawione przez wychowawców klas oraz samorząd szkolny na czerwcowej radzie pedagogicznej i przez nią zatwierdzone;
 - f) kadencja pocztu trwa jeden rok (począwszy od przekazania w dniu uroczystego zakończenia roku szkolnego);
 - g) decyzją rady pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego, w takim przypadku dokonuje się wyboru uzupełniającego;
 - h) chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie;
 - i) uczeń-ciemne spodnie, biała koszula;
 - j) uczennice-białe bluzki i ciemne spódnice;
 - f) insygnia pocztu sztandarowego: biało-czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze, białe rękawiczki;
 - g) udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły:
 - uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego

- ślubowanie klas pierwszych
 - święto szkoły 23 maja
 - uroczystości rocznicowe: Konstytucja 3 Maja i Święto Niepodległości
 - uroczyste zakończenie roku szkolnego
- h) ceremoniał uroczystości szkolnych z udziałem sztandaru obejmuje:
- wprowadzenie sztandaru
 - wyprowadzenie sztandaru
 - ceremoniał przekazania sztandaru
 - ceremoniał ślubowania klas pierwszych
 - udział sztandaru w uroczystościach poza terenem szkoły
2. Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację samorządową i państwową oraz w uroczystościach religijnych: mszy świętej, uroczystościach pogrzebowych i innych.
 3. W planie pracy szkoły uwzględniane są ważne dla Polski obchody rocznicowe, które czczone są uroczystymi apelami szkolnymi.

XIV. Treści i zadania wychowawczo-profilaktyczne

Treści i zadania programu wychowawczo - profilaktycznego w szkole zgodnie z obszarami w klasach I – III

Obszar	Zadania i sposób realizacji w klasach I - III	Odpowiedzialny
Zdrowie - edukacja zdrowotna SFERA FIZYCZNA	Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. Realizowanie programu: "Program dla szkół", Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia. Stosowanie ciekawych form ruchu na zajęciach sportowych (np. basen). Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchową. Dbłość o higienę pracy oraz higienę osobistą.	Nauczyciele, dyrektor szkoły, pedagog szkolny, pielęgniarka, zaproszeni goście.
	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą. Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga. Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja) Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty.	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog Wychowawcy
	Wspieranie uczniów mających problemy ze zdrowiem psychicznym po roku pandemii i związanych z nią ograniczeń. Zajęcia wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia terapeutyczne.	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog
	Likwidowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów. Zajęcia logopedyczne. Zajęcia rewalidacyjne. Gimnastyka korekcyjna. Pomoc w odrabianiu lekcji. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.	Nauczyciele, rodzice, specjaliści.
	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania	Nauczyciele, dyrektor

	przyczynowo-skutkowego. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin. Propagowanie akcji społecznych „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”.	
	Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.	Nauczyciele, dyrektor szkoły, specjaliści, zaproszeni goście.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych SFERA SPOŁECZNA	Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomocy słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, pedagog.
	Kultura na co dzień – uczymy porozumiewać się ze sobą. Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie. Integracja uczniów i rodziców podczas organizowanych imprez, zabaw, wycieczek. Wyróżnianie uczniów o wysokiej kulturze osobistej.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog, rodzice.
	Profilaktyka agresji i przemocy w szkole. Uświadomienie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji. Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym. Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie przyczyn konfliktów z uczniami). Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych. Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji – rejestr zachowań agresywnych. Objęcie pomocą socjoterapeutyczną uczniów sprawiających problemy wychowawcze.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, pedagog, psycholog, rodzice.
	Wzmacnianie odpowiedzialności za mienie własne i społeczne. Dyżury nauczycieli podczas przerw. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych. Monitorowanie wpisów uwag w dzienniku.	Nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni szkoły, dyrektor szkoły.
	Podejmowanie działań w zakresie samorządności uczniów. Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Organizacja imprez okolicznościowych. Umożliwienie uczniom wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością. Inicjatywy uczniowskie - udział uczniów w projektach szkolnych. Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców, dyrektor.

	Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole , budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog szkolny, psycholog, rodzice.
	Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków, wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów (wykłady, warsztaty, treningi umiejętności).	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog szkolny, psycholog, rodzice.
	Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych. Prowadzenie przez wychowawców i nauczycieli działań zmierzających do wzrostu motywacji do nauki wśród wychowanków. Motywowanie przez wychowawców do tworzenia w ich zespołach klasowych wsparcia rówieśniczego dla uczniów mających kłopoty z nauką. Budowanie przez wychowawców i nauczycieli pozytywnych autorytetów rówieśniczych w celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
	Współpraca z rodzicami. Czynna współpraca nauczycieli z rodzicami. Zebrania z rodzicami, dni otwarte, wycieczki. Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Wspólne organizowanie imprez. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Pedagogizacja rodziców. Współpraca z Radą Rodziców i klasowymi oddziałami rady rodziców. Pomoc rodzinom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, dyrektor szkoły, pedagog szkolny, psycholog, Rada Rodziców.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań SFERA DUCHOWA	Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, nauczyciel bibliotekarz, specjaliści, zaproszeni goście.

	Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną. Wychowanie do wartości i kształtowanie postaw uczniów: przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, polskiej i europejskiej oraz kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem, kształtowanie umiejętności życia w społeczeństwie. Kultywowanie polskich tradycji i obyczajów. Opieka nad miejscami pamięci narodowej. Kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. Organizowanie lekcji muzealnych, wycieczek, spotkań z ciekawymi ludźmi (artystami i twórcami regionalnymi), przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie i udział uczniów w uroczystościach rocznicowych. Organizowanie klasowych spotkań okolicznościowych. Poszerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej. Organizacja apeli okolicznościowych, imprez ogólnoszkolnych i miejskich. Przybliżenie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy. Prowadzenie zajęć wychowawczych o tematyce patriotycznej kl. I-III (symbole narodowe, patriotyzm, godło i hymn narodowy, czym jest niepodległość, honor, uczciwość, Polak, prawa i obowiązki obywatelskie).	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.
	Kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym (pomoc koleżeńska, realizacja projektów edukacyjnych w ramach działań UNICEF).	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog szkolny, psycholog, rodzice.
	Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.
	Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. Zachęcanie uczniów do wyrażania własnych poglądów, potrzeb i emocji w kulturalnej dyskusji podczas lekcji wychowawczych. Rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów poprzez udział w zajęciach dodatkowych, konkursach.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, specjaliści, zaproszeni goście.

	Przybliżenie uczniom postaci patronki szkoły, bliższe poznanie jej twórczości oraz kultywowanie szkolnych tradycji związanych z obchodami Dnia Patrona. Prowadzenie zajęć edukacyjnych przybliżających uczniom życie i twórczość Marii Konopnickiej. Organizowanie w maju uroczystych obchodów Dnia Patrona. Prezentacja dzieł Marii Konopnickiej w bibliotece szkolnej. Przeprowadzanie konkursów oraz zabaw tematycznych związanych z osobą patronki.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów.
	Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka. Podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, rodzice, nauczyciele przedmiotów.
	Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Zapoznanie ze Statutem Szkoły, Regulaminem Oceniania, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania i procedurami obowiązującymi w szkole. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszenia. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania.	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, rodzice, pracownicy policji.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) SFERA PSYCHICZNA	Kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji. Rozpoznawanie uczuć. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia sobie ze stresem. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie. Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się. Indywidualne konsultacje z uczniami, u których zaobserwowano problemy w sferze emocjonalnej.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
	Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków. Indywidualne konsultacje z uczniami prezentującymi deficyty w sferze kompetencji społecznych.	Pedagog szkolny, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej.
	Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej. Zajęcia świetlicowe, koła zainteresowań.	Wychowawcy, nauczyciele.
	Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog

	Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. Organizowanie spotkań pedagogizujących dla rodziców związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog, psycholog, nauczyciele przedmiotów.
	Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i w szkole. Bezpieczeństwo poza szkołą. Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa i ostrożności w drodze do szkoły. Omawianie zasad zachowań obowiązujących w szkole i w drodze do szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem najmłodszych uczniów, znajomość regulaminów klasopracowni, boiska szkolnego, placu zabaw, biblioteki, świetlicy. Zapewnienie bezpieczeństwa w czasie zajęć szkolnych, wycieczek, wyjść poza teren szkoły, aktywnego i bezpiecznego wypoczynku. Dyżury nauczycielskie. Bezpieczne spędzanie ferii zimowych oraz wakacji - pogadanki, metody aktywne, ćwiczenia praktyczne, dyskusje, codzienne rozmowy.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog, rodzice, pracownicy policji.
	Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów poprzez kontrolowanie monitoringu. Analiza monitoringu. Rozmowy z uczniami i rodzicami.	Dyrektor szkoły, pedagog
	Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły. Znajomość „ciągów komunikacyjnych” i dróg ewakuacji na terenie szkoły. Znajomość regulaminów obowiązujących na basenie. Omawianie zasad bezpiecznego spędzania przerw, zachowania się w trakcie lekcji i imprez szkolnych. Próbnny alarm przeciwpożarowy.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, dyrekcja, inspektor BHP.
	Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów. Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, uwzględniających potrzeby uczniów, socjoterapeutycznych, logopedycznych i gimnastyki korekcyjnej – dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów.	Wszyscy nauczyciele, nauczyciele odpowiedzialni za organizację zajęć specjalistycznych.
	Kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi. Nauka mówienia „nie” w określonych sytuacjach. Kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, rodzice.
	Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych. Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu	Nauczyciele informatyki, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog, psycholog, pielęgniarka szkolna, rodzice.

	uzależnieniu od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu.	
	Udzielanie pierwszej pomocy. Zabezpieczenie ucznia przed nieszczęśliwymi wypadkami – realizacja treści związanych z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele, pedagog.
	Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach (broшуry, ulotki, spotkania ze specjalistami).	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog, rodzice
	Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych. Dzielenie się aktualną wiedzą o zwalczaniu uzależnień uzyskaną podczas konferencji i szkoleń z nauczycielami i rodzicami. Wykorzystanie wiedzy związanej z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych podczas lekcji wychowawczych.	Dyrektor, specjaliści, nauczyciele, wychowawcy
	Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. Udostępnienie informacji o miejscach i instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w formie plakatów, gazetek, broszur. Kierowanie zainteresowanych rodziców do specjalistów terapii uzależnień.	Wychowawcy, pedagog, psycholog.
	Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania w.w. środków i substancji, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego (szkolenia, warsztaty).	Dyrektor, specjaliści.

	Przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.	Wychowawcy, pedagog.
	Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.	Wychowawcy, pedagog.
	Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Włączanie działań profilaktycznych, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny.	Wychowawcy, pedagog, psycholog.
	Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele.
	Działalność opiekuńcza szkoły. Realizacja przez szkołę zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach poradni psychologiczno - pedagogicznych. Dostosowanie procesu dydaktycznego do zaleceń PPP. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultowanie z pracownikami socjalnymi MOPS. Integracja zespołów klasowych. Motywowanie rodziców do przedstawiania opinii i orzeczeń wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pedagog szkolny, psycholog, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, dyrekcja szkoły, logopeda.

Treści i zadania programu wychowawczo - profilaktycznego w szkole zgodnie z obszarami w klasach IV – VIII

Obszar	Zadania i sposób realizacji w klasach IV - VIII	Odpowiedzialni
--------	--	----------------

Zdrowie - edukacja zdrowotna SFERA FIZYCZNA	Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała. Dbłość o higienę pracy oraz higienę osobistą.	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, pedagog szkolny, psycholog, rodzice, pielęgniarka szkolna, zaproszeni goście.
	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą. Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga. Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja) Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty. Wspieranie uczniów mających problemy ze zdrowiem psychicznym po roku pandemii i związanych z nią ograniczeń. Zajęcia wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia terapeutyczne.	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog Wychowawcy Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog
	Likwidowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Prowadzenie zajęć wyrównywania wiedzy, uwzględniających potrzeby uczniów, logopedycznych, gimnastyki korekcyjnej. Pomoc w odrabianiu lekcji. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, rodzice.
	Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, psycholog, specjaliści.

	Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązywanie – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.
	Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.	Nauczyciele, dyrektor, pedagog, psycholog, pielęgniarka, zaproszeni goście.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych SFERA SPOŁECZNA	Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, specjaliści.
	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, pedagog, specjaliści.
	Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Integracja zespołu klasowego poprzez wspólne działania (wycieczki, zabawy, projekty).	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, specjaliści.
	Profilaktyka agresji i przemocy w szkole. Uświadomienie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji. Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym. Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, psycholog, przedstawiciel policji.

	konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie przyczyn konfliktów z uczniami). Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych. Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji. Objęcie pomocą socjoterapeutyczną uczniów sprawiających problemy wychowawcze.	
	Wzmacnianie odpowiedzialności za mienie własne i społeczne. Dyżury nauczycieli podczas przerw. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych. Monitorowanie wpisów o zachowaniach agresywnych w dziennikach.	Nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni szkoły, dyrektor szkoły.
	Podejmowanie działań w zakresie samorządności uczniów. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, drużyna,). Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Organizacja imprez okolicznościowych. Umożliwienie uczniom wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością. Inicjatywy uczniowskie - udział uczniów w projektach szkolnych. Wyrabianie odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie szkoły - uczniowie współgospodarzami szkoły. Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych.	Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców, dyrektor.
	Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków, wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów poprzez wykłady, warsztaty, treningi umiejętności.	Nauczyciele, pedagog szkolny, rodzice.
	Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych. Prowadzenie przez wychowawców i nauczycieli działań zmierzających do wzrostu motywacji do nauki wśród wychowanków. Organizowanie w zespołach klasowych wsparcia rówieśniczego dla uczniów mających kłopoty z nauką. Budowanie przez wychowawców i nauczycieli pozytywnych autorytetów rówieśniczych w celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
	Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego. Udzielanie pomocy uczniom w osiąganiu umiejętności podejmowania decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia. Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny. Pomoc uczniom w pogłębianiu	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele - specjaliści, przedstawiciele zawodów, doradca zawodowy

	wiedzy o interesujących ich zawodach. Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy. Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej (o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół) w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.	
	Współpraca z rodzicami. Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Czynna współpraca nauczycieli z rodzicami. Zebrania z rodzicami, dni otwarte, wycieczki. Pedagogizacja rodziców. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, organizacji imprez szkolnych oraz kiermaszów. Wspólne organizowanie imprez. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Współpraca z Radą Rodziców i klasowymi oddziałami rady rodziców. Pomoc rodzinom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, specjaliści.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań SFERA DUCHOWA	Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną. Wychowanie do wartości: kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, polskiej i europejskiej oraz kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem, kształtowanie umiejętności życia w społeczeństwie. Kształtowanie polskich tradycji, kultywowanie obyczajów. Opieka nad miejscami pamięci narodowej. Lekcje muzealne, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi (artystami i twórcami regionalnymi), przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie i udział uczniów w uroczystościach rocznicowych. Organizowanie klasowych spotkań okolicznościowych. Poszerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej. Organizacja apeli okolicznościowych, imprez ogólnoszkolnych i gminnych. Przybliżenie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, specjaliści.
	Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, psycholog

	Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, specjaliści.
	Kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym (pomoc koleżeńska, realizacja projektów edukacyjnych w ramach działań UNICEF).	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, rodzice.
	Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, psycholog
	Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. Zachęcanie uczniów do wyrażania własnych poglądów, potrzeb i emocji w kulturalnej dyskusji podczas lekcji wychowawczych. Rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów poprzez udział w zajęciach dodatkowych, konkursach.	Nauczyciele przedmiotów, specjaliści, zaproszeni goście.
	Przybliżenie uczniom postaci patronki szkoły, bliższe poznanie jej twórczości oraz kultywowanie szkolnych tradycji związanych z obchodami Dnia Patrona. Prowadzenie zajęć edukacyjnych przybliżających uczniom życie i twórczość Marii Konopnickiej. Organizowanie w maju uroczystych obchodów Dnia Patrona. Prezentacja dzieł Marii Konopnickiej w bibliotece szkolnej. Przeprowadzanie konkursów związanych z osobą patronki.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice
	Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści.
Bezpieczeństwo – profilaktyka	Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Zapoznanie ze Statutem, Regulaminem Oceniania, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania, regulaminami i procedurami obowiązującymi w szkole. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści,

zachowań ryzykownych (problemowych) SFERA PSYCHICZNA	zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszenia. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania.	pracownicy policji.
	Kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji. Rozpoznawanie uczuć. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia ze stresem. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie. Indywidualne konsultacje z uczniami, u których zaobserwowano problemy w sferze emocjonalnej.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, psycholog
	Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków. Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się. Indywidualne konsultacje z uczniami prezentującymi deficyty w sferze kompetencji społecznych.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
	Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej. Zajęcia świetlicowe, koła zainteresowań, zajęcia na basenie.	Wychowawcy, nauczyciele.
	Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. Organizowanie spotkań pedagogizujących dla rodziców związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży. Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów, rewalidacyjne, specjalistyczne). Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań oraz organizacjach działających na terenie szkoły.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
	Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów poprzez kontrolowanie monitoringu. Analiza monitoringu. Rozmowy z uczniami i rodzicami.	Dyrektor szkoły, pedagog, psycholog
	Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły. Znajomość „ciągów komunikacyjnych” i dróg ewakuacji na terenie szkoły. Omawianie zasad bezpiecznego spędzania przerw, zachowania się w trakcie lekcji i imprez szkolnych. Próbnny alarm przeciwpożarowy.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, dyrekcja, inspektor BHP.
	Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów.	Wszyscy nauczyciele, nauczyciele odpowiedzialni

	Prowadzenie zajęć uwzględniających potrzeby uczniów. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultowanie z pracownikami socjalnymi MOPS. Monitorowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach korekcyjnych oraz zajęciach wyrównawczych. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów.	za organizację zajęć specjalistycznych.
	Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, specjaliści, rodzice, pracownicy policji.
	Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.	Nauczyciele, pedagog, psycholog, pielęgniarka szkolna, rodzice, pracownicy policji
	Kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi. Nauka mówienia „nie” w określonych sytuacjach. Kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, psycholog, specjaliści, pracownicy policji.
	Udzielanie pierwszej pomocy. Zabezpieczenie ucznia przed nieszczęśliwymi wypadkami – realizacja treści związanych z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach zajęć lekcyjnych. Pogadanka, prezentacja, ćwiczenia praktyczne.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
	Znajomość prawa. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	Wychowawcy, policjanci.
	Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog, rodzice.

	leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach (broшуry, ulotki, spotkania ze specjalistami).	
	Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych. Dzielenie się aktualną wiedzą o zwalczaniu uzależnień uzyskaną podczas konferencji i szkoleń z nauczycielami i rodzicami. Wykorzystanie wiedzy związanej z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych podczas lekcji wychowawczych.	Dyrektor, specjaliści, nauczyciele, wychowawcy, rodzice
	Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. Udostępnienie informacji o miejscach i instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w formie plakatów, gazetek, broszur. Kierowanie zainteresowanych rodziców do specjalistów terapii uzależnień.	Wychowawcy, pedagog.
	Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania w.w. środków i substancji, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego (szkolenia, warsztaty).	Dyrektor, specjaliści.
	Przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. Realizacja programu „Spójrz inaczej” w wybranych klasach.	Wychowawcy, pedagog, psycholog

	Włączanie działań profilaktycznych , w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog.

Działania profilaktyczne będą prowadzone na trzech poziomach:

- **Działania na pierwszym poziomie (tzw. profilaktyka I stopnia lub profilaktyka uniwersalna)** kierowane są do tych wszystkich osób, które nie wykazują jeszcze dysfunkcji w rozwoju lub zachowaniu, ale w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka i dlatego należy wyposażyć ich w umiejętności skutecznego przeciwstawiania się niebezpieczeństwom oraz dbania o własne zdrowie i życie.
- **Działania na drugim poziomie (tzw. profilaktyka II stopnia lub profilaktyka selektywna)** kierowane są do osób, w których rozwoju lub zachowaniu pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń, a jej celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji i przywrócenie funkcjonalności.
- **Działania na trzecim poziomie (tzw. profilaktyka III stopnia lub profilaktyka skoncentrowana na jednostce)** kierowane są do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność, a teraz wracając do swojego naturalnego środowiska potrzebują wsparcia, które pomoże im w readaptacji i uchroni przed nawrotem trudności.

XV. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół wychowawców szkoły podstawowej. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z
Radą Pedagogiczną w dniu

Rada Rodziców:

Rada Pedagogiczna: